

het Volksbelang

liberaalvlaamsverbond

Liberaal Vlaams Tijdschrift
www.hetvolksbelang.be

nr 08 - Oktober 2013
Jaargang 134
maandblad

De burger is terug

Iedereen heeft tegenwoordig de mond vol over de nieuwe “participatiemaatschappij”. Iedereen moet zijn steentje bijdragen. De burger heeft het voor het zeggen en het parlement wordt samengesteld door loting van de parlementsleden uit de bevolking. Want de representatieve democratie, waarbij de kiezer

om de zoveel jaar zijn vertegenwoordigers van de partijen kiest, is op haar retour en leidt aan het ‘democratisch vermoeidheidssyndroom’. Experimenten worden opgezet om burgers te laten zoeken naar ideeën die dan later in partijprogramma’s kunnen worden opgenomen. Vraag is of dit alles de burger niet eerder de il-

lusie geeft dat hij meer te zeggen krijgt. Moeten de politici en hun instellingen zich niet eerder zélf bevragen om de werking van de representatieve democratie in de eerste plaats te verbeteren?

>>> Lees meer blz. 2.

Inhoud

GAST VAN DE MAAND Chris De Stoop over terrorisme bij jongeren /3 | 100 JAAR LVV De voorzitters van het LVV /6 |
OVERLIJDEN Wilfried Martens en de liberalen /10

Van de redactie
door Bert Cornelis

De illusie van de nieuwe participatie

Iedereen heeft tegenwoordig de mond vol over de nieuwe "participatiemaatschappij". Iedereen moet zijn steentje bijdragen. De burger heeft het voor het zeggen en het parlement wordt samengesteld door loting van de parlementsleden uit de bevolking. Want de representatieve democratie, waarbij de kiezer om de zoveel jaar zijn vertegenwoordigers van de partijen kiest, is op haar retour en leidt aan het 'democratisch vermoeidheidssyndroom'. Experimenten worden opgezet om burgers te laten zoeken naar ideeën die dan later in partijprogramma's kunnen worden opgenomen.

Allemaal natuurlijk goed bedoeld, leuk voor de media, maar zeker niet het spreekwoordelijke "warme water". Want begin jaren negentig had ene Guy Verhofstadt ook al "de burger" ontdekt. In zijn eerste Burgermanifest schreef hij: "De politiek werkt nog grotendeels met schema's en methodes uit de vorige eeuw. Zij stoelt namelijk op delegatie. De burger beslist niet zelf, op geregelde tijdstippen duidt hij iemand aan om dat in zijn plaats te doen. Hij wordt, bij wijze van spreken door de Grondwet, nog altijd onbekwaam geacht om zelf voortdurend te spreken, te beslissen, te regeren. Dat doen in zijn plaats de politici die in feite slechts

gesloten en ongrijpbare corporaties plus hun partijen vertegenwoordigen. Dit is geen democratie meer, dit maakt drastische hervormingen hoognodig."

Verhofstadt poogde de jaren nadien hervormingen door te voeren, maar er was veel verzet. Alles viel dus in zijn normale plooi. De partijen stelden de lijsten samen, de partijen vormden regeringen en de burger mocht om de zoveel jaar zijn bolletje zwart kleuren.

Open Vld heeft het nu over de "geëngageerde burger". De toekomst wordt straks niet gemaakt door overheden, grote leiders of statische normen en waarden, neen het is de burger zélf die via zijn engagement oplossingen zal brengen voor de economie, de overheid, ja zelfs de manier waarop we samen uit de crisis te geraken. De overheid is daarbij de kop van jut. Omdat overheden logge instituten uit de 19de eeuw zijn, reageren ze traag. Ze kunnen maar langzaam de steeds hoger wordende eisen van burgers volgen. De modelstaat is nog bijzonder ver weg. En nog: burgers organiseren zich in steeds

veelzijdiger en lossere verbanden. Dat komt omdat inspraak voor hen niet meer volstaat. Het uitbrengen van een stem volstaat voor hen niet altijd meer. Burgers hebben de smaak van de participatie te pakken.

Na de Burgermanifesten zijn dit opnieuw uitstekende en goedbedoelde pogingen om de kiezer ook buiten verkiezingen mee te laten beslissen. Maar we hebben enige schroom en reserve om te geloven dat de nieuwe vormen van burgerbetrokkenheid erg realistische zijn en tot grote omwentelingen zullen leiden. Optimisme is een morele plicht, je mag dromen hebben, maar zullen we straks niet genadeloos met de realiteit van alle dag worden geconfronteerd? Volgend jaar in mei zijn er verkiezingen. Binnenkort stellen de partijen hun lijsten samen, ze lanceren hun programma's, de kiezer gaat stemmen en hopelijk krijgen we snel regeringen die het vijf jaar uithouden. Kous af.

Wat ons echter bijzonder stoort is dat er een aanval is ingezet op de representatieve democratie. Niet omdat dit systeem op zich nefast zou zijn, maar omdat politici hun werk niet doen. Dus smijten we het kind met het badwater maar weg. "Alle macht aan de burger" is erg populistische

"We hebben enige schroom en reserve om te geloven dat de nieuwe vormen van burgerbetrokkenheid tot grote omwentelingen zullen leiden."

taal en het is bijzonder hypocriet om met allerlei Spielereien de burger de 'indruk' te geven dat hij meer macht krijgt. Vroeg of laat geeft hij de bedenkers van deze illusoire ideeën lik op stuk. En dan is het weer de schuld van de "kloof" en de antipolitiek van de kiezer.

Er zijn andere remedies nodig. In een opvallende opinie als reactie op het boek van David Van Reybrouck 'Tegen verkiezingen' waarin een aanval op de representatieve democratie wordt gelanceerd, deed Karel De Gucht enkele waardevolle suggesties: "toon meer leiderschap en verantwoordelijkheidszin in de politiek, neem moedige beslissingen, het onderwijs en de opvoeding moeten kritischer maar tegelijk zorgvuldiger en respectvoller leren omgaan met de democratie."

Het is al te gemakkelijk, ja zelfs een tikkeltje laf, om politiek falen door de burger te laten oplossen. De verkozenen des volks zijn in een democratie de eersten die met de vinger moeten gewezen worden en zichzelf en de werking van hun instellingen moeten bevragen.

Dienaar van een verhaal

Knack-journalist Chris De Stoop heeft met zijn verhaal over een jonge terroriste die naar Irak vertrok om er zelfmoord te plegen door zichzelf midden in een Amerikaans convoi op te blazen, enorme indruk gemaakt op het LVV-publiek. De Stoop is een geboren verteller die op een scherpe manier zijn onderwerp overbrengt. Als een dienaar van het verhaal.

Chris De Stoop zijn roots liggen in het Waasland waar hij op de boerderij met zijn broers en zussen opgroeide. Hij is niet alleen journalist, hij is ook schrijver van tal van bekroonde literaire werken. In 1992 debuteerde hij met de bekende bestseller "Ze zijn zo lief, meneer", waarin hij de internationale vrouwenhandel belicht, een boek dat tot in het Koninklijk Paleis op wijlen Koning Boudewijn indruk maakte en leidde tot parlementaire onderzoekscommissies, nieuwe wetten en het ontmantelen van criminele organisaties. Het boek werd door de Britse openbare omroep BBC overigens bewerkt tot een documentaire. Ook zijn andere boeken handelen over gelijkaardige onderwerpen: de leefwereld van illegalen, familiedrama's, het drugsmilieu, uitbuiting, de genocide in Rwanda in 'Het complot van België', genomineerd voor de Ako Literatuurprijs in Nederland. Zijn boeken zijn in een tiental landen vertaald.

Gastpreker van formaat

Het LVV serveerde dus een gastpreker van formaat. De Stoop legde zijn publiek al meteen enkele vragen voor. Bijvoorbeeld: "Hebben jullie nooit de behoefte gevoeld om je frustratie naar buiten te brengen? Om het kantoor van je baas op te blazen? Of het partijhoofdkwartier? De dag dat hij het bewuste boek waarover zijn uiteenzetting ging, "Vrede zij met u, zuster", voorstelde, stortte een Amerikaan zich met zijn vliegtuig op het gebouw van de belastingen. Welke Belg zou daar niet

van dromen, zich op de kantoren van de belastingen stortten... Toen De Stoop jong was, keek hij op naar wat de terroristen Baader en Mainhof in West-Duitsland aanrichtten. Gelukkig ging zijn sympathie niet verder dan wat toogpraat. Maar het bewijst dat jongeren opkijken naar dergelijke figuren. Vandaag zijn dat Osama Bin Laden of Al Qaida. Het terrorisme in ons en bij ons.

De Stoop was gefascineerd door twee aspecten: het verhaal zelf, en het hele fenomeen achter het verhaal. Hij brengt het verhaal van de eerste Westerse zelfmoordterroriste Muriel Degauque, een vrouw uit Charleroi die naar Bagdad reist en er in 2005 een zelfmoordaanslag pleegt. Het boek is meteen het uitgangspunt van de uiteenzetting die Chris De Stoop bracht: jonge werkloze moslims die thuis vertrekken om in de heilige oorlog te vechten en zich zo een onvergetelijke status voor het thuisfront willen aanmeten; hoe radicalisme en terrorisme als alledaagse dingen worden, ver van onze Westers mentaliteit. "De radicalisering is al jarenlang een verontrustend fenomeen. Er is een onderklasse van jongeren gegroeid, die zich uitgekotst voelt. Het is echt niet alleen maar een zaak van geflippte imams en radicale ronselaars", zegt Chris De Stoop.

De Stoop heeft het niet over het 'grote' terrorisme, maar over het terrorisme in al zijn banaliteiten, het "doe-het-zelf"-terrorismen. Ware gebeurde verhalen, stevig gedocumenteerd, de Franstalige versie wordt voorbereid,

een Nederlandse filmploeg bereidt het verhaal op het witte doek voor.

Moeizaam proces

Wie het verhaal wil horen, moet het boek lezen. De conclusies van De Stoop zijn belangrijk: frustraties vanuit een maatschappelijke achteruitstelling die hun uitlaatklep zoeken in geweld. In combinatie met radicaal geloof, in dit geval in de islam, is als een tijdbom. De Stoop roept vragen op, legt wonden bloot. Repressie is nodig tegen dergelijke daden, maar het is ook dweilen met de kraan open als niet eerst de structurele voedingsbodem wordt aangepakt en er geen maatschappelijke emancipatie volgt. We moeten alles inzetten op de jongeren die eerder de wet van de straat dan van de staat navolgen. Maar dit wordt een moeizaam proces. - B.C.

LVV-AGENDA

Noteer alvast de volgende data in uw agenda:

- Dinsdag, 3 december 2013: **vicepremier en minister van Pensioenen Alexander De Croo.**
- Donderdag, 19 december 2013: **Eindejaarsreceptie van het LVV met Luc Van der Kelen.**

Uitnodigingen volgen later.

Ethiek zonder religie

De mensheid is er door de eeuwen heen in geslaagd om in alle wetenschappen religie als dogma los te laten. Alleen in de ethiek is dat nog niet gebeurd. En dus neemt Dirk Verhofstadt, intussen doctor in de moraalwetenschappen en professor media en ethiek aan de UGent, het atheïsme als basis voor de moraal. De nieuwe Verlichting is aangebroken.

Dirk Verhofstadt levert nog steeds stof voor ideologisch debat en schrijft zonder ophouden boeken. Nog niet zo lang geleden viel zijn kanjer van de persen "In gesprek met Etienne Vermeersch", een interview met de filosoof in boekvorm.

En dan is er ook die andere kanjer over Paus Pius XII en de Jodenvervolging waarin Verhofstadt schreef over de bedenkelijke rol die het Vaticaan gespeeld heeft bij de vervolging van de joden onder het naziregime. In dat boek ademde reeds de afkeer van een religie die het gezicht afwent van racisme en onderdrukking van de mensheid.

Nu pakt Verhofstadt de religies in hun geheel aan.

Rede

De auteur wijst op de negatieve houding van religies tegenover andersgelovigen, ongelovigen, vrouwen, homoseksuelen, seksualiteit, wetenschap en burgerlijke wetgeving. Hij toont in zijn boek aan dat de basis van de moraal niet stoelt op godsdienstige bepalingen, maar op de rede. Daardoor zou de wereld beter moeten worden, en menselijker. De auteur haalt het onderste uit de kan om aan te tonen dat religie gewoon inslecht is en niet kan gekoppeld worden aan moraal. Een bedenking daarbij die filosoof Floris van den Berg in zijn recensie van het boek op www.liberales.be maakte, is wel treffend: "Ook niet-religieuze, of atheïstische ideologieën, als het communisme, kunnen leiden tot slachtoffers. Ideologieën die de vrijheid en

waardigheid van het individu niet respecteren zijn "slachtofferideologieën". Mooi woord overigens!

Tien Geboden

Verhofstadt gaat nog een stap verder. Hij ontwikkelt zelfs tien Seculiere Geboden die wedijveren met de Tien Geboden van de Christenen. En hij geeft veel van die katholieke geboden een humane tint: "Ze zijn misbruikt door de godsdiensten en moeten in een andere context gezien worden."

Interessant is de link die Verhofstadt maakt tussen atheïsme en liberalisme. Vrijheid van het individu, scheiding tussen kerk en staat,

vrijheid van meningsuiting. Het zijn waarden die niet veel religieuze interferentie kunnen uitstaan.

In navolging van de Tien Geboden uit de Bijbel, doet Verhofstadt dus ook 'tien aanbevelingen'. Niet God, maar de mens staat centraal, elke mens is een doel op zich, en geen middel; handel op de manier dat je zou willen dat iedereen zo zou handelen voor zover die handeling ten goede komt aan de mensheid; wees nieuwsgierig, doe kennis op en onderwerp elk standpunt, elke visie en elke hypothese aan de hardste kritiek, ook je eigen standpunten; elke mens heeft recht op zelfbeschikking voor zover hij geen schade toebrengt aan anderen; gij zult niemand doden tenzij uit zelfbescherming; gij zult uw medemensen in nood helpen en goed doen voor anderen zonder daarvoor iets in de plaats te verwachten; gij zult andere levende wezens niet doen lijden; gij zult zorg dragen voor de natuur en een leefbare wereld nalaten aan komende generaties; wees niet neutraal of onverschillig bij conflicten, maar verdedig de zwakken en onderdrukten.

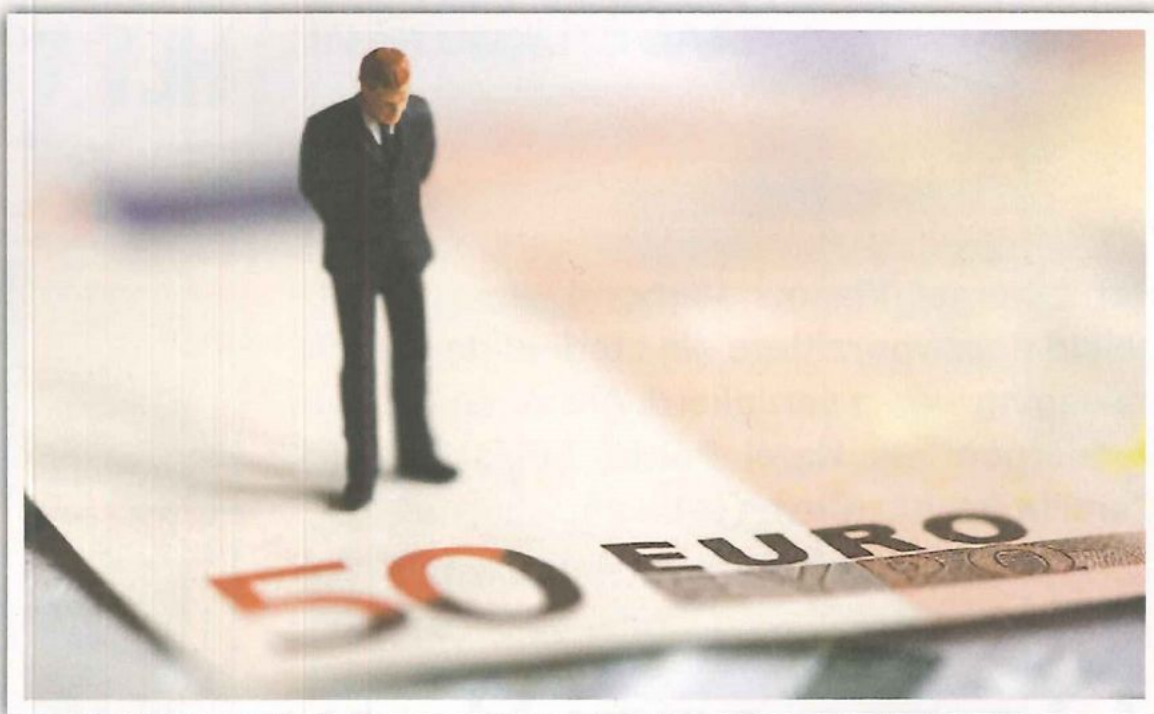
Floris van den Berg besluit: "Verhofstadt is niet alleen filosofisch goed onderlegd, maar ook historisch en literair. Zijn boek is een breed cultuurfilosofisch en toegankelijk werk dat een plezier is om te lezen." Dat was ook onze mening. – B.C.

Sinds het uitbreken van de financiële crisis in 2008 is de roep om méér regulering van, en beter toezicht op de financiële sector terecht alleen maar toegenomen. Een van de pijlers waarop deze nieuwe werkomgeving van de sector zou moeten steunen, is de eis tot meer eigen, risicodragend kapitaal.

Mark Bienstman
mbienstman@hotmail.com

Moeten banken vzw's worden?

Op die manier, mocht er zich nog eens een crisis voordoen, zijn het op de eerste plaats de aandeelhouders, en niet de belastingbetalers, die moeten opdraaien voor de kosten van een eventueel te risicovol beleid. Dit is op het eerste gezicht dus een terechte vraag, maar is het ook een realistische vraag?

Laten we proberen de achterliggende redenering te volgen. Een bank, zoals om het even welke andere onderneming, wil groeien, en om te kunnen en te mogen groeien, is er dus meer eigen, risicodragend kapitaal nodig. Om dat kapitaal aan te trekken, moet de bank zich dus richten naar de kapitaalmarkt, naar zowel mogelijke particuliere en/of institutionele investeerders. Die investeerders/beleggers zullen pas met geld over de brug komen, als ze 'redelijk' vergoed worden voor het risico dat ze nemen. Dus als er 'redelijke' winst, en dus dividend en/of meerwaarde, in het vooruitzicht zijn.

Rendement

Bankiers staan uiteraard niet alleen op deze kapitaalmarkt. Ook andere industriële en/of commerciële ondernemingen zijn op zoek naar bijkomende middelen om hun groei en expansie te financieren. Dus de bankiers moeten met een rendement naar buiten komen dat minstens vergelijkbaar is met wat in andere sectoren wordt aangeboden, zoniet zullen de beleggers langs de banken voorbijgaan en ergens anders hun geluk beproeven.

Hoe kan een bank nu winst maken en haar winst vergroten? Grofweg geschetst zijn er daarvoor drie mogelijke pistes: ofwel door de (spaar-) middelen die zij aantrekt zo goedkoop mogelijk binnen te halen, ofwel door de kredieten die zij toestaat of de beleggingen die ze verricht zo duur mogelijk te verkopen, ofwel door haar interne werkingskosten zo laag mogelijk te houden. Banken (zoals alle andere commerciële ondernemingen) werken echter op een open, concurrentiële markt. Een bank die haar werkingsmiddelen te goedkoop wil aantrekken, zal vlug vaststellen dat ze 'droog' komt te staan. Idem dito voor kredieten die (rekening houdend met de risico's en de aangeboden waarborgen) te duur worden verkocht, ook daar zullen potentiële klanten snel afhaken. En ook door maximaal te automatiseren en af te slanken, kan men de werkingskosten zeker onder controle houden, maar ook daar is een benedengrens: de klanten willen nu en dan hun bankier toch nog eens horen, zien & voelen.

Bakstenen

Dus een (relatief duur) verkoopnetwerk – weze het nu elektronisch of in 'bakstenen' – blijft noodzakelijk. Dus wie zal er overleven, wie zal nog in staat zijn een 'redelijke' winst te genereren? Deze bankier die het best zijn 'métier' beheerst, deze bankier die het best zijn 'transformatiefunctie' vervult. En wat verstaan we onder 'transformatiefunctie'? Dat

is niets anders dan het omzetten van (meestal kortlopend en dus goedkoop) spaargeld in (langlopende en dus duurere) kredieten. En het beheren en beheersen van die functie is niets anders dan het nemen van een groot aantal risico's (vooreerst is daar het debiteuren risico – 'zal ik mijn geld nog terugzien?' – , maar ook het liquiditeitsrisico – 'zal de spaarder niet vlugger zijn geld komen ophalen dan ik had verwacht?' – het wisselkoersrisico als de bankier buiten de euro zone belegt). Dus in zijn zoektocht naar méér eigen, risicodragend kapitaal dwingt men, dit wil zeggen 'de markt', in feite de bankiers om terug méér risico's te gaan nemen. En laat dat nu net zijn wat men – geleerd door de lessen van voor 2008 – naar de toekomst toe wou vermijden! Dus de 'remedie' voedt in feite terug de 'kwaal'....

Risico's

Anders gezegd: ofwel aanvaardt men dat bankieren inherent en per definitie een risicodragende activiteit is en dat er dus wel altijd spelers zullen zijn die beter (of slechter) dan hun collega's met die risico's omgaan. En daarvoor zal 'de markt' hen belonen of bestraffen. Ofwel wil men zoveel mogelijk alle inherente risico's bannen, maar dan zal deze financiële instelling ook quasi géén winst maken. En vermits er geen winst is, zal men ook geen beleggers vinden om kapitaal aan deze bank te verschaffen. Tenzij men genoeg "vrijwilligers" vindt om de bank als een vzw te runnen ...

Het Liberaal Vlaams Verbond werd steeds geleid door voorzitters die sterk in de liberale beweging waren verankerd. Arthur en Herman Vanderpoorten, Karel Poma, Louis Walt Niel, Camille Paulus, Clair Ysebaert...

De voorzitters van het LVV

Op 16 oktober 1913, honderd jaar geleden, kwam de eerste algemene vergadering van het LVV samen in Brussel. Er waren een tachtigtal aanwezigen. Emile De Puydt werd als voorzitter verkozen.

Vanderpoorten

De eerste voorzitter met enige bekendheid, werd in 1923 voorzitter en heette **Arthur Vanderpoorten**. Toen hij voorzitter werd van het LVV stond hij aan het begin van zijn politieke carrière. Later werd hij senator en minister. Hij werd in de tweede wereldoorlog door de Duitsers opgepakt en overleed in april 1945 in het concentratiekamp Bergen-Belsen.

In 1957 werd opnieuw een Vanderpoorten voorzitter van het verbond: **Herman Vanderpoorten**, de zoon van Arthur. Herman werd volksvertegenwoordiger, senator en minister. Vanderpoorten bleef tot in 1966 voorzitter en volbracht een tweede termijn van 1969 tot 1972. Vanderpoorten volgde **Victor Sabbe** op die meer dan tien jaar LVV-voorzitter was. Door een statutenwijzing waardoor een voorzitter slechts acht jaar mocht blijven, moest hij plaatsruimen voor een nieuwe voorzitter. Vanderpoorten was op dat ogenblik provincieraadslid, gemeenteraadslid in Lier en advocaat. In zijn eerste bijdrage

in Volksbelang van 13 april 1957 schreef hij als voorzitter: "Onze partij kan het verzamelpunt worden van alle vrijdenkende vooruitstrevende Vlamingen".

Poma

Vanderpoorten bleef voorzitter tot hij in 1966 minister van Binnenlandse Zaken werd in de regering-Vanden Boeynants. Na een kort voorzitterschap van **Louis D'Haeseleer** (1966-1967) werd in januari 1968 senator **Karel Poma** voorzitter. Poma werd voorzitter in volle communautaire strijd, met nadien de val van de regering-Vanden Boeynants-De Clercq over 'Leuven Vlaams'. Het jaar 1968 zorgde niet alleen in Europa en België voor heel wat beroering. Ook het LVV zelf beleefde een bewegende jaar. Binnen het LVV groeide stilaan een nieuwe Vlaamse partij die zich van de unitaire liberale partij wou losmaken. Aan de redactie van Volksbelang van 3 februari 1968 verklaarde hij "een meer actieve rol te willen spelen bij de verdediging van de doelstellingen van het L.V.V." Na het woelige jaar 1968 nam op het congres van juni 1969 in Knokke **Herman Vanderpoorten** de fakkel van Poma over. Vanderpoorten ging toen voluit als voorzitter naar de voorbereiding van de oprichting van de Vlaamse PVV in mei 1972. De nieuwe partij werd volledig vanuit het LVV opgericht. Vanderpoorten ging een belangrijke rol in de nieuwe partij spelen en Poma nam opnieuw het LVV-voorzitterschap in handen, met de moeilijke opdracht het verbond, na de oprichting van de Vlaamse liberale partij, nog een bestaanszekerheid te geven.

Walt Niel

In 1974 werd Karel Poma staatssecretaris van Leefmilieu in de eerste regering Tindemans en nam ondervoorzitter **Louis Walt Niel** het voorzitterschap waar. Walt Niel bleef voorzitter tot in 1982 en beleefde de zware communautaire periode rond het Egmontpact.

Drie nieuwe voorzitters

Tot dan had het LVV dus veelal voorzitters die belangrijke politieke functies in regerin-

Het Volksbelang, 16 maart 1957. Herman Vanderpoorten wordt voorzitter van het LVV, voor een eerste keer. Want in 1969 begon hij aan een tweede termijn. Vanderpoorten was de zoon van Arthur Vanderpoorten die ook LVV-voorzitter was.

VOLKSBELANG

Uitgever: Rik de Gucht (Vlaamse Volksunie), Stichting A. Verbeke
Publicatie: vier keer per maand, uitgeverij: Volksbelang
Adres: De Nieuwstraat, 1000 Brussel, België
Telefoon: 02 220 12 12

Liberaal Vlaams Tijdschrift

Mandblad - Jaargang 116, nr. 9, oktober '93

in dit nummer
Maiden-speech van LVV-voorzitter Clair Ysebaert
Europa en Azië
Mensenrechten en universele theologie?
Supranationalisme
Vlaamse beweging van Paul Fredericq
Wel en wee in bioscoopbedrijf

Afscheid van Camille Paulus

Jaarvergadering te Aalst

Camille Paulus en echtgenote Edith op de jaarvergadering van het LVV

Het Liberaal Vlaams Verbond (LVV) is op zaterdag 9 oktober in het cultureel centrum «De Werf» te Aalst in algemene vergadering bijeengekomen. Vanwege de media was er maar weinig belangstelling voor de Vlaamse liberale elite die in Aalst was samengegroeid, maar op de feestzetting heeft zulks zeker geen domper gezet... Clair Ysebaert onthaalde onze inmiddels tot gouverneur benoemde LVV-voorzitter Camille Paulus en zijn echtgenote alsmede VLD-voorzitter Guy Verhofstadt, Ministers van Staat Frans Grootaers en Willy De Clercq, de oud-ministers Annetta Neyts, Herman De Croo, Karel Poma en André Kempinaire, onze trouwe raadsman Albert Maertens, verscheidene parlementsleden en een schare LVV-leden en medewerkers. Het werd weer een stijlvolle vergadering, zoals men dat van het Liberaal Vlaams Verbond gewoon is. Vooreerst werden de aanwezigen onthaald door gastvrouw Annie De Maigh, volksvertegenwoordiger en burgemeester van Aalst, waarna Piet van Brabant het traditioneel activiteitenverslag opzette en VLD-voorzitter Verhofstadt in de bekende toespreek de politieke toestand onder de loupe nam. Het geheel werd afgesloten met de maiden-speech van

Clair Ysebaert (lees op een binnenbladje). Daarin bracht onze nieuwe voorzitter een warme hulde aan Camille Paulus en aan Edith, die in de bioscoop werd gezet. De nieuwe gouverneur van Antwerpen mocht als afscheidsgeschenk o.m. een mountain bike in ontvangst nemen. Om de fiets te overhandigen had voorzitter Ysebaert een beroep gedaan op Rik van Steenberghe. De bele voormiddag werd muzikaal opgevoerd door de «Beaux-Arts Brass Quintet». Ten slotte werden de aanwezigen verrast door een live-optreden van Gunther Neefs. Na de algemene vergadering volgde nog een receptie in het foyer van het Aalsters cultureel centrum. Op 13 oktober vergaderde het dagelijks bestuur van het LVV in Brussel. Het verheugde zich over het succes van deze algemene vergadering en bevestigde Clair Ysebaert als voorzitter van het LVV. Deze zal de functie van de afgetreden voorzitter, de heer Camille Paulus, volmaken tot in oktober 1994. De LVV-statuten bepalen, dat de eerstvolgende algemene vergadering in de vervanging moet voorzien. Verhoofstadt is de eerste voorzitter van goede vaart.

De redactie

Het Volksbelang, oktober 1993. "Afscheid van Camille Paulus" blokkeerde de krant op de eerste bladzijde. Paulus was een a-typische voorzitter. Hij kwam uit de academische wereld en vervulde nooit hoge politieke functies. Tot hij gouverneur van de provincie Antwerpen werd en ontslag nam als LVV-voorzitter.

gen bekleedden. In 1982 werd Walt Niel zo staatssecretaris van Openbaar Ambt en moest het LVV opnieuw naar een voorzitter op zoek. Die werd gevonden in de figuur van Camille Paulus, professor, ondervoorzitter van de UI Antwerpen en docent aan de VUB. Op hetzelfde moment werd ene Guy Verhofstadt voorzitter van de PVV en Jeanine Leduc voorzitter van de PVV-vrouwen. Paulus bracht nieuwe thema's zoals onderwijs, cultuur en wetenschappelijk onderzoek op de agenda van het LVV en zwengelde het ideologisch debat rond liberalisme opnieuw aan. Niet voor niets speelde Paulus dan ook een cruciale rol bij de oprichting van de VLD in november 1992.

Clair Ysebaert

Paulus werd op 1 oktober 1993 gouverneur van de provincie Antwerpen en daarom moest het LVV op zoek naar een nieuwe voorzitter. LVV-ondervoorzitter Clair Ysebaert nam de taak op zich en liet er in zijn toespraak op de algemene vergadering in Aalst geen twijfel over bestaan dat er voor het LVV nog wel degelijk een toekomst was weggelegd. Clair Ysebaert is tot op vandaag voorzitter van het LVV. - B.C.

ZESTIEN VOORZITTERS IN HONDERD JAAR

EMILE DE PUYDT	1913
E. STUBBE	1914
JULES SOMERS	1919-1923
ARTHUR VANDERPOORTEN	1923-1926
JEAN SACH	1926-1928
JULES BOEDT	1928-1934
JULES SOMERS	1934-1940
VICTOR SABBE	1945-1957
HERMAN VANDERPOORTEN	1957-1966
LOUIS D'HAESELEER	1966-1967
KAREL POMA	1968
HERMAN VANDERPOORTEN	1969-1972
KAREL POMA	1973-1974
LOUIS WALTNIEL	1974-1982
CAMILLE PAULUS	1982-1993
CLAIR YSEBAERT	1993-

«De politiek optillen»

Toespraak Clair Ysebaert, voorzitter van het LVV

Ten de liberalen vertelde in de regering zetelden, heeft het LVV zich soms al eens hard opgesteld. Wij hebben niet altijd een blad voor de mond genomen en de rol gespeeld die van een verrijging - door sommigen zo wel als het spreken van de partij beschouwd - mocht verwacht worden. Het is juist dat het LVV de jong jaren een stuk minder is geweest dan de partij. Communistisch, ideologisch en programmatiek zitten we dan ook bijna op één lijn. Mijn voorzitter, Camille Paulus en het uitdrukkend bestuur, te trouwen mede de wegvoerbereid geweest van de politieke vernieuwing en vernieuwingsgedachte die in 1982 door Guy Verhofstadt boven de vloer werd gehouden. Gedachte waar het LVV in essentie nog altijd achter staat, zij het dat er hier en daar soms vragen rijzen omtrent de vooropgestelde ideeën. Het is niet de kans heeft gegeven de confrontatie met de Wetstraat-verkeerlijken te doorstaan.

Liberalen zijn niet synoniem van cultuurovername of commerciële glorie. We hebben ook een warme hand! De liberalen leven echt niet om enkel maar op de staat in te bouwen. De liberale partij staat uiteindelijk niet voor de partij van de bourgeoisie. Al deze opgedrukte etiketten moeten wij kwijtraan.

Wij moeten ons evenwel realiseren dat dit niet kan door ons te blijven oereren over deze maffiosities en te jammern over de kwade trouw van hen die dit de wereld insturen. Een dergelijke houding helpt ons geen stap vooruit. Wij moeten intrinsiek nog meer naar buiten treden, of voor realisme en vooral, alle liberalen samen en in gestrekte lijnen. Maar het een verschil uit of U liberal bent en denkt in de liberaliteit, in de mutualiteit, in de of in het strikte partijwaan? Als gelogen liberal zijn uitsluitend in de partij zou kunnen beoelend worden, dan zou dit pas een zelfgevoerde beoelend. Het liberale huis heeft bevestigd vele kamers - dat is precies onze rijkdom - maar er is een pauspartij die op al die deuren

elk geval belangrijker is dan wat ons zou kunnen scheiden. Wij willen we opnieuw op de trein springen van de macht - en dat moet toch de roeping zijn van elke politieke stekking - dan is het in deze goet dat wij moeten naar voren treden. De samenleving kan immers enige liberale kwaliteiten als verbindingskracht, durf, puch, originaliteit en vrijheidslevens niet gelukkig in de huidige maatschappij te vinden. Want een malaise is er! Zowel op het niveau van de partijen, op het niveau van de uitvoerende en de werkgevend macht, van de politiek in het algemeen.

Sluipende sclerose
Het politiek bedrijf is aangetast door een sluipende sclerose, waarvan de symptomen bij alle politieke families zichtbaar zijn. De christen-democraten lopen diep gebukt onder de last van meer dan 36 jaar ononderbroken regeringsverantwoordelijkheid, waarbij ze compromissen blijven aannemen, die hun steun van hun zelf zelf uitmaken. De CVP zijn lijnbaar te groot geworden dat de partijleden en de groene en technische sector, maar zelfs gaat pleiten voor een groter openheid naar de hele wereld is zeker niet vreemd aan deze partij tot kritiek onomkeerbare. Maar, de heer van

Clair Ysebaert werd benoemd als voorzitter van het Liberaal Vlaams Verbond (LVV). Hij werft door minister van Staat Willy De Clercq geliefd te worden.

Hecko en de zijnen, lopen niet alleen de slogans voorbij, wat meer is, zij dwalen. Door abstracte beklagenswaardige volheid verbindt verprijzen ze dat het niet is omdat men niet langer het accent legt op de C van CVP, dat men liberaler wordt. Met de socialisten gaat het al niet veel beter. Zij zitten nog steeds met de verlamme katte van het debacle in Oost-Europa, dat schrijnend heeft aangestond dat de socialistische democratie een feit van het verleden is geworden, een beweging die langzaam uit haar eigen geschiedenis weggescrewt tot er nu slechts een herinnering aan overblijft. Maar zij leven van vandaag. De Minister van Buitenlandse Zaken, die ons in een roerende weg intellectuele syllabus, uitteken hoe het nu moet in Zaire en Zuid-Afrika. En zij behouden in een partijvoorzitter die al lang de TUV niet meer te genouit maar nu beslist heeft zich dwars over de sporen te leggen voor Verhofstadt en dit tot nog groter heil van de CVP die immers van kwel tot oester is bevorderd. En de meest treffende illustratie van de malaise is zeker de ontwikkeling binnen de VU, die haar laatste overlevingsmechanisme van iemand die zopas al zijn jeugd in het casino is kwijtgespeeld. Alleen de herten worden nog meegeleid maar toen weet niet goed volgens welke principes en er zijn geen cursoren. Maar ook daar zit de CVP-koekeel klaar om een ander in het nest van de Tweedekamer te perforenieren te laten uitbreken. Wie niet alleen zijn jens maar alle aarben in de twijfel speelt is het huidige kabinet. Zelfs in dit land zo schabouwtelijke hebbert als vandaag. In de meerderheidscoalitie is elke samenhang zoek, nuwe is duidelijk. Nu men gewaakt om de federale datum van federatie en regionale verkiezingen nader, worden de antwoorten op een serie essentiële vragen eens te meer voorbijgeschoven. Geen enkel lid van dit kabinet is blijbaar nog bereid tot te functioneren, laat staan te antwoorden voor een keur. De bewijzen (jong blijft lijn onder de verkiezingen) waartoe we door Jean-Luc Dehaene werd met een groot aantal andere van met een voorwaarde in plaats van klaar te zeggen waar de dooier in waar de mosterd ligt.

Loemie vallen
Dit is toestand creëert enorme lasten voor onze beweging, voor de liberale beweging. Kennen die we allen samen met beide handen moet grijpen.

Het Volksbelang, december 1994. Clair Ysebaert werd als voorzitter bevestigd en kreeg felicitaties van Willy De Clercq. "De politiek optillen" zo luidde de titel van zijn eerste toespraak.

GORILLA'S IN DE MIST

De Griekse eerste minister Andonis Samaras besprak de eerste week van oktober met het Internationale Muntfonds in Washington de budgettaire toestand van zijn land. Die is ronduit belabberd, en vreet het hele weefsel van de samenleving aan. Op grond van extrapolaties op gegevens van 2011, lopen meer dan 31 % van alle Grieken in armoede en sociale uitsluiting te belanden.

door Lukas De Vos

Merkwaardiger is dat Samaras op zaterdag 29 september Athene verliet voor een zesdaagse reis naar de VS. Hij verliet het land, terwijl de trojka (Europese Commissie, Europese Centrale Bank, en IMF) in Athene naging hoever het staat met de invulling van de gestelde voorwaarden voor nieuwe steunmaatregelen. Het ging dan direct om een volgende schijf van één miljard in de loop van oktober. Ze blijven door het korenveld banjeren als gorilla's in een ooftgaarde. Ze vroegen bijkomend onderzoek. Niet bepaald nuttig om het vertrouwen op te vijzelen in de regeerwijze van de rechts-linkse regering Nea Demokratia-PASOK. Dwingender nog was het dichten van het gat in de sociale zekerheid. Dat noopt in 2014 tot een nieuwe bedelronde voor 5 tot 10 miljard.

Bizarre reis

De reis van Samaras, dat de trojka aanzette om de onderhandelingen traagjes te rekenen, was ook uit politiek oogpunt erg bizar. Net nu is met harde hand ingegrepen om de neonazistische activiteiten van Chryssi Avgi (Gouden Dageraad) te kortwieken. GD kwam vorig jaar in het parlement met 18 op 300 verkozenen, en drijft op een programma van ultranationalisme, populisme, en vreemdelingenhaat. Met een eigen militia, zoals een oud-lid toegaf aan de krant To Ethnos. Net als in Hongarije werd die meer

dan gedoogd, want haar knokploegen pakten vooral inwijkelingen uit de oorlogslanden in het Midden-Oosten aan. Het gedoogbeleid wijst op een verregaande verrechtsing van de zogenaamde christendemocraten (Nea Demokratia zit bij de Europese Volkspartij, net als Viktor Orbán's Fidesz). Samaras heeft sluipend de nationalistische Laospartij zo goed als opgeslokt. Samaras bespeelde het onveiligheidsgevoel. Migranten dienden als bliksemafleider voor het strakke verarmingsbeleid. De vijand van buiten, dat was hem dienstig, en maakte GD tot nuttige idioten. Maar de slang moet geregeld haar huid afwerpen. Dit was het goeie moment. Vlak voor de komst van de trojka verscheen een oproep van de KEED, het Verbond van de Special Forces Reserve, om de regering af te zetten. Op diezelfde zaterdag dat Samaras vertrok, was een protest beraamd in Athene. De regering noemde zich bedreigd, kwam in spoedvergadering bijeen, en sloeg twee vliegen in één klap: een affront voor het leger, want de weerzin voor het infame kolonelsbewind (1967-1974) raakt nog altijd elke weldenkende burger, en het bewijs van daadkracht, als gekende agitators openlijk werden vastgezet.

Moord

Het voorwendsel om GD te versmachten was gauw gevonden: de moord op de antiracistische rapper Pavlos Fyssas op 18 september in de Karatiniwijk van de Piraeushaven. Een zelfverklaard aanhanger van GD stak hem dood. Plots greep de overheid in. Out of the

Blue, al beweerde ze achteraf dat de partij al maanden werd gevolgd. Geen moeilijke opdracht. Paraderen en schelden is hun waarmerk, molesteren en afdreigen het logisch nevenproduct.

Ineens was alles te ver gegaan. Tien agenten werden geschorst voor nalatigheid. Het gerecht wil inzage in de telefoongesprekken van 300 GD-leden. GD-partijleider Nikolaos Michaloliakos, en de hardhandige partijwoordvoerder Elias Kassidiaris (bij een tv-debat mepte en begoot hij twee linkse politica's; daarna diende hij tegen hen een klacht in wegens laster) zijn bij de opgepakte, de ondergedoken nummer twee Christos Pappas gaf zichzelf aan. Er werden 38 aanhoudingsbevelen uitgeschreven, 17 mensen zaten effectief vast. Michaloliakos bleef ook na verhoor aangehouden. De beschuldiging: geweld tegen migranten, afpersing, witwassen van misdaadgeld.

Het lijkt er niettemin op dat de crackdown bij uiterst rechts weinig meer dan een rookgordijn optrekt om nieuw sociaal onheil de wind uit de zeilen te nemen. De regering zorgde voor een zondebok. Dat werd de nu uit de partij gezette socialistische oud-minister van Defensie Akis Tzochatzopoulos. Hij kreeg 20 jaar voor smeergeldcorruptie bij de aankoop van buitenlands wapentuig, met name van Duitse duikboten. Dat valt goed, want buitenlanders, vooral Duitsers, worden met de vinger gewezen voor de economische instorting. Maar intussen draait de regering de knevel verder aan. Na de ontmanteling van de openbare omroep in juni, zijn er nu

*De Griekse eerste minister
Andonis Samaras.*

drie nieuwe categorieën die onder het juk moeten doorlopen: het onderwijs, de gezondheidszorg, de ambtenarij.

De Universiteiten van Athene, Thessaloniki en Kreta hebben hun werking stilgelegd. De al ontoereikende financiering van de hogere opleiding (die niet verwonderlijk internationaal ondermaats scoort, al kunnen er best vraagtekens gezet worden bij de meetbaarheidsmethodes. Ze zijn op strikt Amerikaanse leest geschoeid, en dus zo betrouwbaar ogen als de vredespow-wow van het Pentagon), krijgt nu de genadeslag. Liefst 25.000 ambtenaren moeten in de Trojka-Newspeak “mobiel” worden. Zeg maar: afgedankt of teruggezet naar een nationale reserve met fors loonverlies. Vooral administratief personeel en onderzoekers betalen het gelag. In de zomervakantie waren al met één vingerknip het voltallige schoonmaakpersoneel en de bewakers van middelbare scholen op de keien gezet. Nu gaan ruim 1.300 bestuurders van de openbare universiteiten (bijna allemaal dus) de laan uit. De lonen zijn met 40 % verlaagd. De band met de onderzoeksactualiteit is verbroken door gebrek aan fondsen voor boeken en wetenschappelijke tijdschriften. Het plan Athina legde verscheidene faculteiten stil in de zomer, met chaos tot gevolg. Onwerkbaar,

oordeelden de Polytechnio, de universiteit van Ioannina, en die van Thessaloniki. Ze sloten liever meteen de deuren.

Minder gezondheid

Erger zijn de ontwikkelingen in de volksgezondheid. Het aantal geboortes neemt zorgwekkend af: van 118.302 in 2008 naar 110.080 in 2012. Het aantal doodgeboren kinderen neemt dan weer toe, van 3,31 per 1000 naar 4,01. Steeds minder kinderen worden aangegeven. Vooral de migranten laten de registratie na. Ze hebben er goeie redenen voor. Zij kunnen de kosten van de kraamkliniek (600 euro bij een bevalling, dubbel zoveel bij een keizersnee) niet meer aan. Het gezondheidsbudget is met 40 % verminderd, de terugbetaling van geneesmiddelen met de helft. En globaal geven steeds meer mensen hun privélevensverzekering op voor een staatsverzekering. Wat de staat niet kan dragen. Nu al leeft meer dan een vijfde van de 11,4 miljoen Grieken onder de armoedegrens. Eurostat is nog somberder; op grond van extrapolaties op gegevens van 2011, lopen meer dan 31 % van alle Grieken in armoede en sociale uitsluiting te belanden. Het vertaalt zich in de werkloosheidscijfers, 28 % zit zonder baan, meer nog dan in de

doodzieke patiënt Spanje (26,7 %). De ambtenaars legden twee dagen het werk neer. Hun loon, pensioen en vaste benoeming zijn in het gedrang. Oppositiepartij Syriza (radicaal links) belooft dat ze iedereen in zijn post zal herstellen, als ze mee aan de macht komt. Opbod van demagogie. Syriza heeft geen geld, Samaras heeft geen herstel. Toch houdt minister van Financiën Staikourosvol dat de Griekse economie volgend jaar al met 0,6% zal stijgen. Dit jaar krimpt ze nog met 4%. (Sinds 2008 heeft het land al een kwart van zijn BBI ingeleverd). Het wondermiddel geeft hij evenwel niet prijs. Het is afgestempeld door de trojka, het begrotingstekort in 2014 zal op 2,4% liggen. De banken buiten beschouwing gelaten natuurlijk.

Met zo'n achilleshiel is falen vrijwel zeker. Dan zal uiterst rechts vrij snel de opgelopen schade met de moord op Fyssas weer goedmaken. Als GD bovendien zijn dreigement waarmaakt (“wie zijn hier de democraten, wie spreekt de taal van het volk?”) en al zijn parlementsleden terugtrekt, zijn voor elke zetel nieuwe verkiezingen nodig. Alleen de andere oppositie wint daarbij. En dan is de vraag hoe lang het rechts-links monsterverbond ND-PASOK stand kan houden. Samaras fluit opzichtig in het donker.

Wilfried Martens en Guy Verhofstadt bij de voorstelling van 'Bistel', de eerste computer op de Wetstraat 16. Op 20 oktober 1988 werd bekend dat "piraten" de Bistel-computer van Martens hadden gekraakt.

Willy De Clercq en Wilfried Martens.

Martens en de liberalen

Oud-premier Wilfried Martens is overleden. Martens was vanaf 1979 dertien jaar lang bijna ononderbroken eerste minister van België. Een centraler figuur voor de Belgische politiek in de jaren 80 is moeilijk denkbaar. Hoe was zijn relatie met de liberalen?

door Bert Cornelis

Wilfried Martens vormde voor het eerst een regering met de liberalen in mei 1980, zijn derde regering, met onder meer Herman Vanderpoorten en Herman De Croo. Het was een regering met de drie traditionele partijen die geen lang leven beschoren was. In oktober van dat jaar strandde het derde kabinet-Martens al. Liberalen drongen aan op zware bezuinigingsmaatregelen. Met als gevolg dat in Martens IV de liberalen niet meer mochten meespelen.

Liever liberalen

Na de korte regering-Mark Eyskens, traden de liberalen opnieuw toe tot Martens V met o.a. Willy De Clercq, Herman De Croo en Anemie Neyts. De regering schreef geschiedenis omwille van de devaluatie van de Belgische frank (febr. 1982) en de plaatsing van de kruisraketten (maart 1985). Martens schreef over de vorming van deze regering in zijn memoires: "Grootjans, De Clercq en Gol waren beschaafde politici met een doordachte visie op staat en maatschappij. Ik heb er nooit een geheim van gemaakt dat ik liever met de li-

beralen aan tafel zat dan met de socialisten."

In november 1985 begon hij met de liberalen aan zijn zesde kabinet. Met daarin voor het eerst de jonge Guy Verhofstadt als minister van Begroting. De regering kreeg volmachten van het parlement om besparingen door te voeren. De besparingsmaatregelen kwamen hard aan in de sociale sector en het onderwijs en leidden tot massale betogingen. Guy Verhofstadt, de motor achter de besparingen, kreeg hierbij de volle laag van de vakbonden. Martens had al tijdens de verkiezingen een afspraak gemaakt met Guy Verhofstadt om te blijven samenwerken, ondanks zwaar verlies van de PVV.

Pijnlijke breuk

"Mijn steun aan Guy Verhofstadt kan ik om verschillende redenen verklaren", zei Martens. "Hij was de frisse blauwe neofiet die mij charmeerde met zijn voor het regeringsmilieu voortvarende suggesties.... De breuk die onze vriendschap twee jaar later opliep, was dan ook veel fundamenteeler en pijnlijker dan men kon vermoeden."

Toen de "prententie van da joenk" (dixit ACV-leider Jef Houthuys) en de affaire-Happart het Martens VI te veel werd, struikelde het

kabinet. Martens vormde nog één keer een regering met de liberalen die door de verkiezingen van december 1987 een einde nam. De PSC verklaarde nog de avond van de verkiezingen een regering met de PS te willen vormen. "Een coalitiewissel was het laatste waar ik aan dacht", zei Martens.

Maar het draaide anders uit. In 100 dagen stoomde Jean-Luc Dehaene een regering klaar met Martens als premier, maar zonder de liberalen. Verhofstadt voelde zich verraden door Martens. "Guy heeft me dat nooit vergeven en weigerde jarenlang elk contact". Verhofstadt bracht een schaduwkabinet op de been en viel met een nooitgeziene verbetering de regering aan. Martens zegt dat dit zelfs aan de basis lag van het antipolitiek klimaat dat "Zwarte Zondag" 24 november 1991 veroorzaakte. Martens hierover: "Pas na de dioxinecrisis en de voor de Vlaamse christendemocraten rampzalige verkiezingen van 1999, brak voor Guy Verhofstadt het lang verhoopte moment aan: de eerste paars-groene regering was een feit. De 'burgerdemocratie' die hij met zoveel gloed had bepleit, bleek nu slechts de ladder te zijn die hem opnieuw naar de macht moest voeren. Want eenmaal in de Wetstraat 16, werd die ladder onbruikbaar bevonden en weggeworpen. De zelfverloochening weegt zwaar voor al wie ooit in hem heeft geloofd, maar ze weegt wellicht nog het zwaarst voor Verhofstadt zelf. Bij de beoordeling van zijn premierschap zal ook dat meetellen."

Bron: Wilfried Martens, De Memoires "Luctor et Emergo". Uitg. Lannoo, Tielt, 2006.

De Nieuwe Gazet als literaire bakermat

“Waar zijn Hugo Raes, Marc Andries, Frans De Bruyn, Stan Laureijssens, Piet Sterckx, Fernand Papon, Ingrid Vander Veken, Roger Van de Velde, Guy Voets, Nic Van Bruggen, Piet Teigeler, René Gysen, Dirk Luyten, Bert Van Aerschot, Erik van Ruysbeek, Bert Verhoye? Allen, allen slapen ten heuvel...”: hiermee zouden we de Amerikaanse dichter Edgar Lee Masters uit zijn ‘Spoon River Anthology’ kunnen parafraseren. Zijn het vergane skeletten van De Nieuwe Gazet uit de jaren 1960-1970, toen nog de meest progressieve, liberale, combatieve en vrijzinnige krant met een redactie die bulkte van het schrijverstalent?

door John Rijpens

Eind september stapte **Hugo Raes** (1929-2013) uit het leven. Als jong auteur debuteerde hij met experimentele gedichten, trok de aandacht met korte verhalen en als romanschrijver helde hij af en toe over naar de science-fiction-literatuur, waarin het fantastische, bizarre en erotische fundamenteel waren en anderzijds de sociale betrokkenheid en individuele revolutie nooit ver weg. In de ‘Kunst en Cultuur’-pagina’s van De Nieuwe Gazet kon hij van jetje geven tegen alle vormen van censuur, onrechtvaardigheid en oubolligheid.

Debutanten

Guy Voets (1920-1990) zal ons steeds bijblijven met zijn eclatante bijdragen over de Franse literatuur. **Ingrid Vander Veken** (°1948), vooral cultureel verslaggeefster, debuteerde in 1991 met de verhalenbundel ‘Tiramisu’ en is gelukkig nog steeds op het oorlogspad (recent met ‘Zestig. Een dagboek’ en ‘Aankomen in Bali’). **Marc Andries** (°1939) werd ooit begroet (door Frank De Keyser) als “jongere Hugo Claus”. Hij was ook journalist/redacteur bij De Nieuwe Gazet en schreef sindsdien een dertigtal romans. Ook voor hem is het letterkundige leven niet geheel uitgestorven. **Bert Van Aerschot** (1917-2001), bekend van zijn vitalistische romans met een sterk naturalistische en sensuele inslag, schreef ook aardig wat bijdragen voor de culturele pagina’s van De Nieuwe Gazet.

Ook **Dirk Jan Luyten** (1935-2021) is ons dit jaar ontvallen: hij was journalist, auteur, scenarist, acteur en zorgde in De Nieuwe Gazet in ‘Met vuile voeten’ voor fel gesmaakte cursiefjes. De dichter **Erik Van Ruysbeek** (1915-2004) was nog zo’n paradepaardje met boeiende bijdragen in de rubriek ‘Kunst en Letteren’. De veel te vroeg gestorven **René Gysen** (1927-1969) was sinds 1965 literair criticus van DNG en ontwikkelde zich tot een sterk geëngageerde auteur met grillig scheppend werk.

De grote roerganger die voor de vorming van een literair geweten in Vlaanderen in DNG-rubrieken als ‘Muizenissen voor de muzen’ en ‘Boeken van diverse feuillage’ leidde, was **Frans De Bruyn** (°1924), jarenlang smaakmaker van

de culturele pagina’s waarin hij aanstormend jong talent als **Nic Van Bruggen**, **Hugo Raes**, **Simon Vinkenoog**, **Pernath**, **Snoek**, **Ivo Michiels**, **Freddy de Vree** e.a. aan het lezerspubliek introduceerde. Voor zijn debuut in 1956 kreeg De Bruyn de Arkprijs van het Vrije Woord voor zijn novellenbundel ‘Tekens in steen’.

Piet Sterckx (1925-1987) was een onweerstaanbare columnist en redacteur van DNG.

Lang na zijn debuut in jongerentijdschriften wekte **Roger Van de Velde** (1925-1970) de aandacht als schrijver. Spoedig werd bekend dat hij wegens verkeerd gebruik van medicatie (palfium) wegens maagklachten, voor ‘druggebruik’ werd veroordeeld. De collega’s van hem op DNG, **Marc Andries**, **Piet Teigeler**, **Bert Verhoye**, **Piet Sterckx** lieten niets aan het toeval over en verdedigden hem met man en macht. Van de Velde overleed onder tragische omstandigheden op 45-jarige leeftijd.

Onvolprezen Verhoye

Als een jong West-Vlaams journalistiek broekje belandde de dramaturg, schrijver en journalist **Bert Verhoye** (°1944) op de redactie van DNG waarin hij jarenlang de onvolprezen column ‘Minimaal’ schreef, naast merkwaardige jaarlijkse verslagen over het theaterfestival van Avignon en vaak onthullende vertellingen over Antwerpse politici. Vooraleer op pensioen te gaan schreef hij ‘Toen God spitte en Allah spon’, een soort fabel met als hoofdpersoon een alter ego van Verhoye, een journalist van “een van oorsprong vrijzinnige krant” met een Limburgse hoofdredacteur “die nog trager dacht dan hij sprak”. Sinds zijn pensioen woont Verhoye teruggetrokken met zijn hond diep zuidelijk in de provincie Namen. Hij schreef onlangs een soort dagboek over die voorbije vijf jaar.

Het duo **Piet Teigeler-Stan Laureijssens** ontpopte zich van stadsjournalisten tot schrijvers van degelijke, populaire en veelgelezen thrillers. Zij blijken minder doof voor de mineurklank van het aanvangsgedicht van E.L. Masters.

Het dagboek van Bert Verhoye.

Pleidooi voor een groenere stad

Vlak voor het zomerreces keurde het Vlaams Parlement unaniem de 'parkenresolutie' goed die ik eerder dit jaar indiende. Het initiatief voor die resolutie werd samen genomen met Mieke Vogels (Groen). De resolutie kreeg de steun van de Vlaamse meerderheidspartijen CD&V (Veerle Heeren), SP.a (Michèle Hostekint) en N-VA (Marc Hendrickx). Ook oppositiepartij LDD (Patricia De Waele) tekende mee.

*Khadija Zamouri
Vlaams volksvertegenwoordiger -
gemeenteraadslid Koekelberg*

Parkenresolutie

Hoewel steden de laatste jaren aantrekkelijker zijn geworden en de stadsvlucht in het algemeen gekeerd is, trekken jonge gezinnen nog altijd de stad uit. Een dure woningmarkt,

een krapte in het aanbod aan betaalbare en kwaliteitsvolle woningen, capaciteitstekort in de kinderopvang en in het onderwijs zijn wellicht de belangrijkste oorzaken. Maar ook het gebrek aan groen, aan speelruimte voor kinderen en aan rust kunnen een rol spelen in de motivatie van jonge gezinnen om niet te kiezen voor de stad.

Vandaar het initiatief in het Vlaams Parlement om centrumsteden onder meer te stimuleren extra te investeren in meer groen en in te zetten op een informatie- en communicatiebeleid voor bezoekers en omwonenden. Bestaande parken moeten herdacht worden, nieuwe parken gecreëerd en historische parken behouden. Bestaande parken moeten aangepast worden aan de veranderde populatie en behoeften van de stadsbewoners, zonder te raken aan historisch waardevolle parken.

Nieuwe parken zijn dan weer nodig om bepaalde wijken en buurten in steden aantrekkelijker te maken. En daarbij mag men heus creatief te werk gaan, zoals het omvormen van oude spoorbermen tot groene parken. Gekende voorbeelden hiervan zijn de Parijse Promenade Plantée en de High Line in New York. Het is dus essentieel dat de publieke ruimte doordacht wordt ingericht. En daarbij mogen we zeker niet het private ondernemerschap vergeten bij de uitbouw van een kwaliteitsvolle publieke groene ruimte.

Bryant Park en de High Line

Bryant Park in New York is in feite het schoolvoorbeeld van een succesvolle transformatie van een verloederd park. Begin jaren '70 werd

dit door de stad New York beheerde park overspoeld door druggebruikers, tot in 1980 een groep lokale ondernemers besloot om dit park te heropwaarderen. De Bryant Park Restoration Company ligt aan de basis van de renovatie van dit park. Privaat ondernemerschap vond ingang in het park. Zowel in de zomer als in de winter wordt het benut door de inwoners met tal van activiteiten. Het beheer en het onderhoud is een coproductie tussen de gemeente, vastgoedeigenaren en huurders, maar het park blijft wel eigendom van de stad. Concessies, sponsoring en de verhuur van het park zorgen vandaag voor de belangrijkste inkomstenbron.

De High Line is dan weer een initiatief van twee buurtbewoners om een vervallen spoorlijn nieuw leven in te blazen. In 2006 heeft de gemeente samen met het private initiatief 'Friends of the High Line (FHL)' een deel van de spoorweg ontwikkeld tot park. Driekwart van de ontwikkelingskosten werd door de gemeente betaald, een kwart kwam van fundraising, opgehaald door de FHL. De cofinanciering heeft de gemeente alvast geen windeieren gelegd. Door de stijgende vastgoedbelastinginkomsten zou niet financieren de gemeente meer kosten.

Bryant Park en de High Line zijn twee voorbeelden van parken die aantonen dat publieke en private belangen elkaar kunnen versterken in de openbare ruimte. Willen we naar een kwalitatieve publieke ruimte gaan, dan zullen we hierover debat over publieke en private belangen moeten voeren.